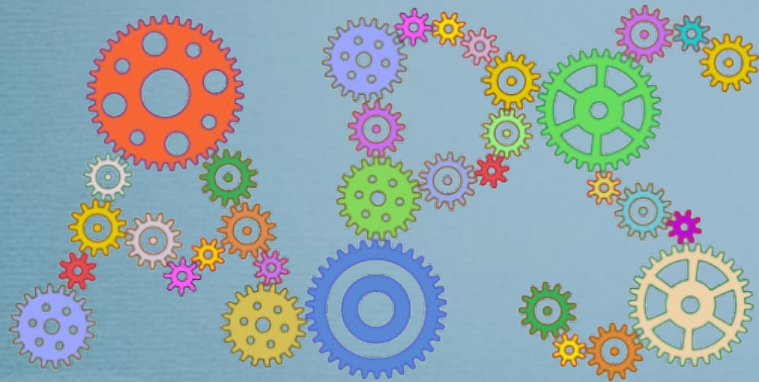

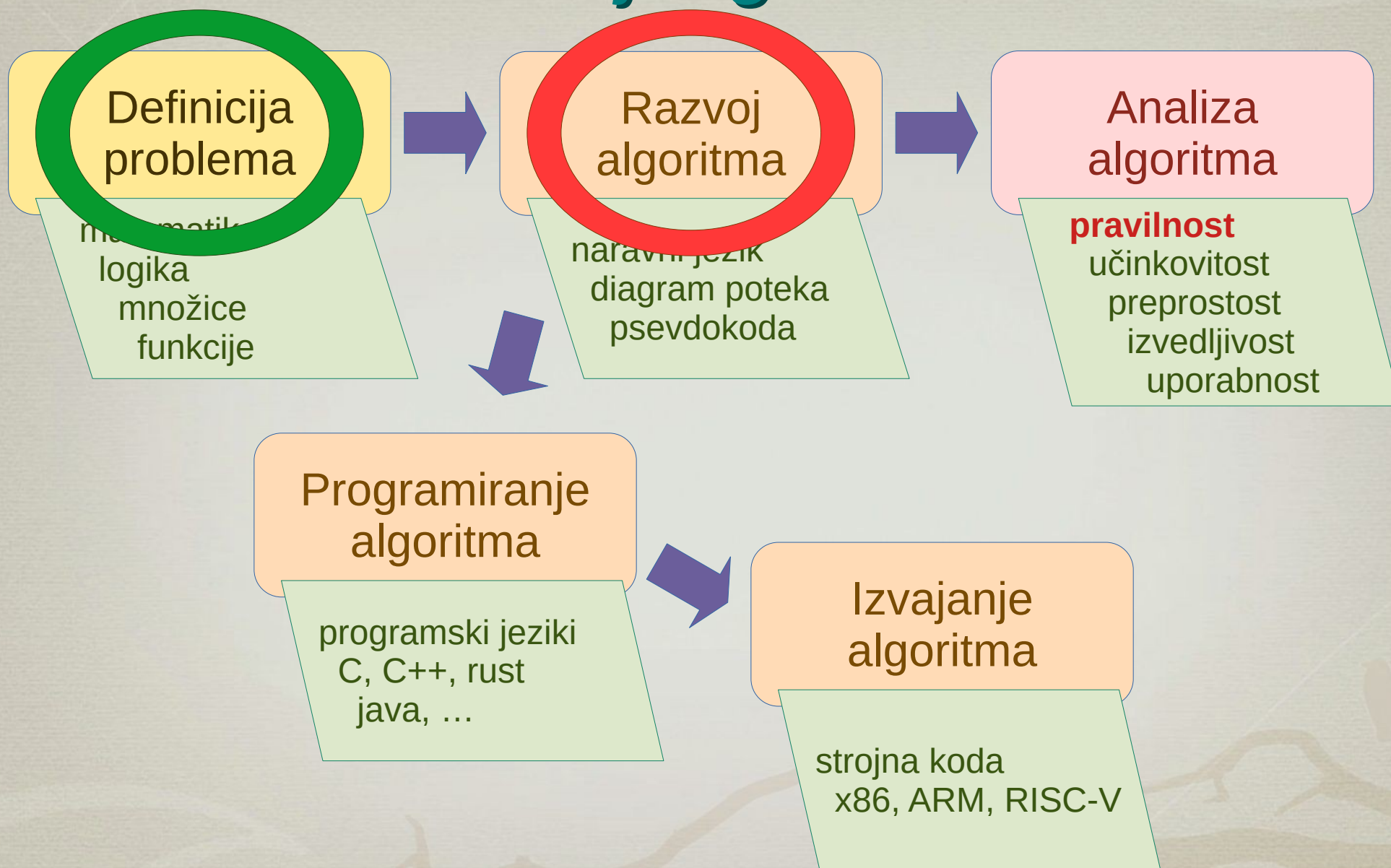
Algoritmi in podatkovne strukture 1

Visokošolski strokovni študij Računalništvo in informatika

Razvoj algoritmov

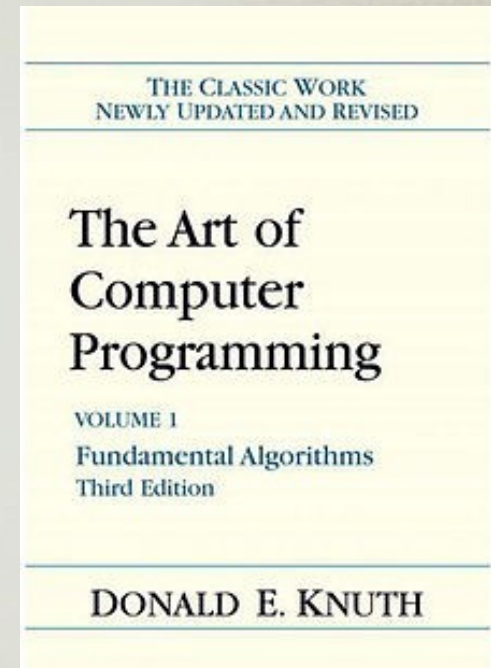

Razvoj algoritmov

Razvoj algoritmov

- Kako razviti algoritem za dani problem?
- Predpogoj
  - razumevanje problema
  - dobra **definicija problema**
- Cilj
  - **opis algoritma**
  - **pravilnost algoritma**

Razvoj algoritmov

- **Metoda razvoja algoritmov**
  - **sistematičen pristop**
k **razvoju** algoritma
za reševanje
danega problema

*Kako razviti algoritem
za nek problem?*

Razvoj algoritmov

- Neposredno reševanje
  - preprosti pristopi k problemu
  - pregled (skoraj) vseh možnosti

- groba sila (brute force)
- izčrpno preiskovanje (exhaustive search)
- sestopanje (backtracking)
- razveji & omeji (branch & bound)

Razvoj algoritmov

- Dekompozicija problema
  - delitev problema na manjše probleme
  - podproblemi so iste vrste

- dinamično programiranje (dynamic programming)
- deli & vladaj (divide & conquer)
- zmanjšaj & vladaj (reduce & conquer)
- požrešna metoda (greedy)

Razvoj algoritmov

- Ostale metode

- prevedi & vladaj (transform & conquer)
- linearno programiranje (linear programming)
- iterativne izboljšave (iterative improvement)
- metahevrstike (metaheuristics)
- evolucijski algoritmi (evolutionary algorithms)
- randomizacija (randomization)
- ...

Opisovanje algoritmov

- **Naravni jezik**

**Iskanje najmanjšega števila
v seznamu števil (minimum)**

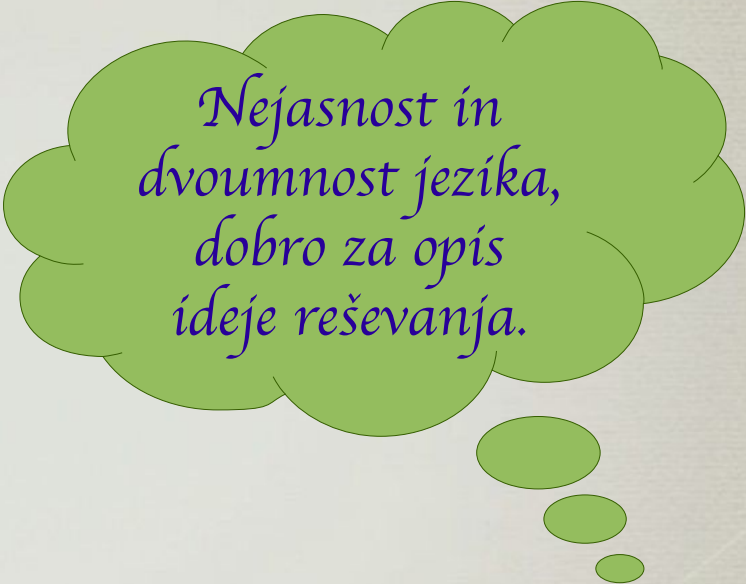
Vsak element seznama primerjaš s prvim in če je element manjši ju zamenjaš. Prvi element tako postane najmanjši.

**Iskanje elementa
v seznamu elementov**

Vsak element seznama primerjamo z iskanim in če sta enaka, potem je odgovor DA. Če noben ni enak, potem je odgovor NE.

**Dvojiško iskanje elementa
v urejenem seznamu elementov**

Iskani element primerjamo s sredinskim elementom seznama. S tem ugotovimo, ali je iskani element v levi ali desni polovici. Nato gremo nadaljnjem z enakim postopkom v ustrezni levi/desni del seznama.

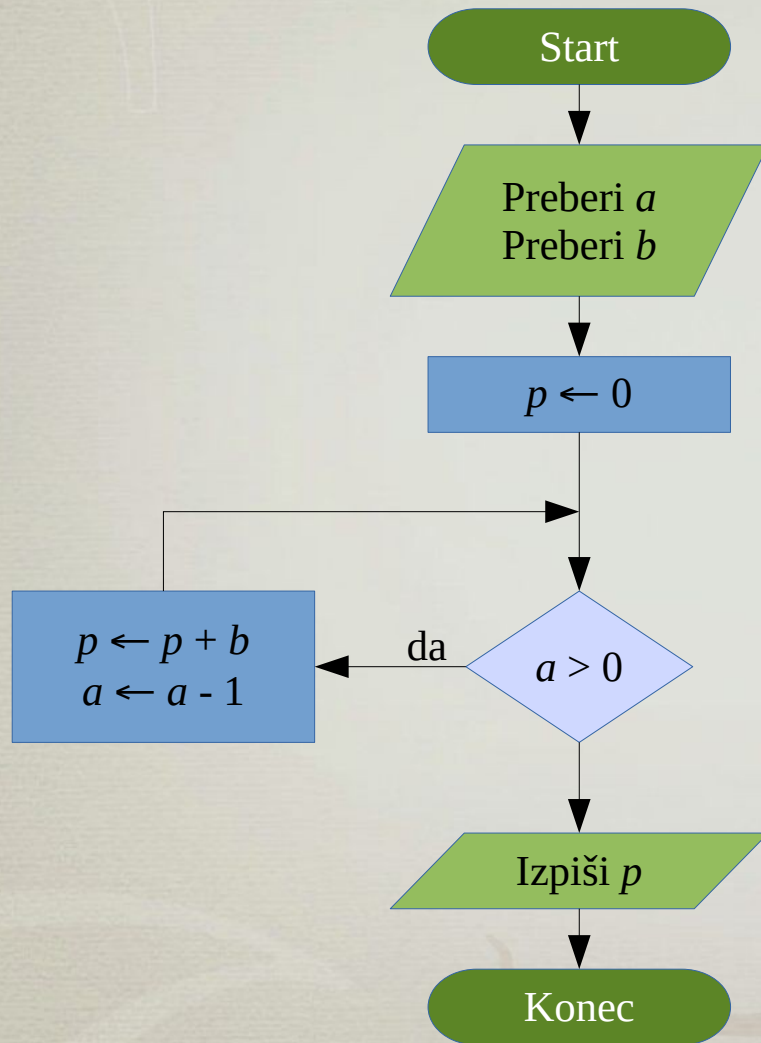

*Nejasnost in
dvoumnost jezika,
dobro za opis
ideje reševanja.*

Opisovanje algoritmov

- Diagram poteka

Grafični prikaz, ki omogoča širši pogled, vendar okoren opis podrobnosti

Opisovanje algoritmov

- **Pseudokoda**

```
Preberi a in b
p ← 0
while a > 0 do
    p ← p + b
    a ← a - 1
endwhile
Izpiši p
```

*Prilagodljiva natančnost in jasnost opisa,
uporaba matematičnih formul.*

	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Prime numbers
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	
101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	
111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	

Glej tudi: http://en.wikipedia.org/wiki/Sieve_of_Eratosthenes

Ustvari seznam celih števil od 2 do N
Ponavljaj, dokler seznam ni prazen
Izpiši prvi element seznama
Iz seznama odstrani vse večkratnike prvega elementa

Opisovanje algoritmov

- Programski jezik

```
int gcd(int a, int b) {  
    if (b == 0) return a;  
    return gcd(b, a % b);  
}
```

```
gcd a 0 = a  
gcd a b = gcd b (a `rem` b)
```

```
: gcd ( a b -- c )  
  [ abs ] [ [ nip ] [ mod ] 2bi gcd ] if-zero ;
```

Vir programov: http://rosettacode.org/wiki/Greatest_common_divisor

*Programerska realnost,
algoritem lahko dejansko izvedemo,
ogromna izbira jezikov.*

Opisovanje algoritmov

- Zbirnik in strojna koda

```
.text
.global pgcd

pgcd:
    push    %ebp
    mov     %esp, %ebp
    mov     8(%ebp), %eax
    mov     12(%ebp), %ecx
    push   %edx

.loop:
    cmp     $0, %ecx
    je      .end
    xor     %edx, %edx
    div    %ecx
    mov     %ecx, %eax
    mov     %edx, %ecx
    jmp     .loop

.end:
    pop    %edx
    leave
    ret
```

*Strojna koda je namenjena računalniku,
zato se hitro izvaja.*

Pravilnost algoritma

- **Specifikacija želenega obnašanja**

- tisto, kar mislimo, da algoritem dela
- izhaja iz definicije problema

Iskanje minimuma

- naloga: seznam $L = [x_1, x_2, \dots, x_n]$ števil
- rešitev: število $m \in L$, kjer $m \leq x$ za vsak $x \in L$

*Ali algoritem
res dela tisto, kar
mislimo, da dela?*

- **Dejansko obnašanje algoritma**

- tisto, kar algoritem res dela
- sledi iz opisa algoritma

```
for i = 0 to n-1 do
  if a[i] < a[0] then
    swap(a, i, 0)
return a[0]
```

Pravilnost algoritma

- Preverjanje pravilnosti s **testnimi primeri**
  - množica (dobrih) testnih primerov
    - primeri, ki pokrijejo vse veje izvajanja algoritma
    - robni primeri, ki pokrijejo posebne vrednosti
    - za vsak primer pokažemo **pravilnost** ali **nepravilnost**
  - preverjanje algoritma oz. njegove implementacije
    - pogosto lahko avtomatiziramo
    - popolno preverjanje je nepraktično
      - možnih vhodov v algoritem je ogromno
      - št. testnih primerov $\ll$ št. možnih vhodov
    - v praksi lahko dokažemo le nepravilnost algoritma, pravilnosti pa ne

Pravilnost algoritma

- **Formalni dokaz** pravilnosti algoritma
  - matematični dokaz, da obnašanje algoritma sledi specifikaciji
  - iz specifikacije problema razberemo
    - **lastnosti nalog**, ki jih algoritem lahko obdeluje
    - **lastnosti rešitev**, ki jih vrača algoritem
  - dokaz pravilnost
    - za vsako lastnost rešitve nato dokažemo, da jo algoritem zagotavlja
    - za zanke uporabimo indukcijo in zanke invariante
    - dokaze lahko tudi avtomatiziramo v posebnih programskih jezikih: Coq, Isabelle/HOL, Lean, Agda, ...

Sled algoritma

- **Sled algoritma**

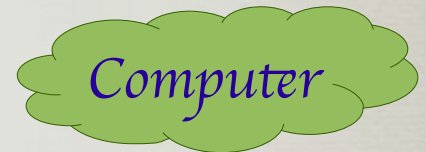
- izpis zanimivih podatkov tekom izvajanja, npr.:
  - spremenljivke, podatkovne strukture
  - št. korakov, globina rekurzije, itd.

- **Simulacija izvajanja**

- na papir zapisujemo vrednosti

- **Izvajanje z računalnikom**

- vrednosti izpisujemo na zaslon, `printf` metoda

Sled algoritma

- Sled: Evklidov algoritem

```
int gcd(int a, int b) {  
    if (b == 0) return a;  
    return gcd(b, a % b);  
}
```

gcd(264, 72)

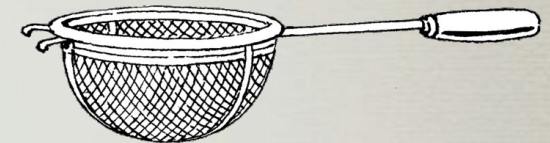
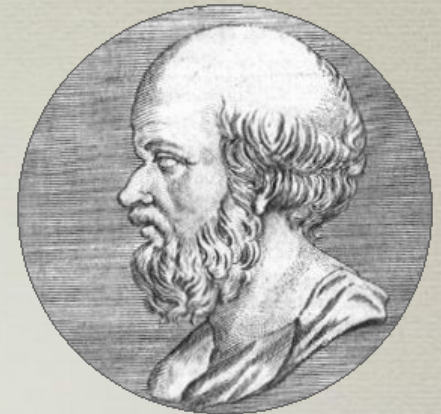
#	a	b	q	r
0	264	72	3	48
1	72	48	1	24
2	48	24	2	0
3	24	0		

gcd(264, 72) =
gcd(72, 48) =
gcd(48, 24) =
gcd(24, 0) = 24

Sled algoritma

- Sled: Eratostenovo sito

Naj bo dan seznam celih števil od 2 do N
Ponavljaj, dokler seznam ni prazen
Izpiši prvi element seznama
Iz seznama odstrani vse večkratnike prvega elementa

Eratostenovo sito za $N = 30$

#	seznam																													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
2		3		5		7		9		11		13		15		17		19		21		23		25		27		29		
3				5		7				11		13				17		19				23		25				29		
4						7				11		13				17		19				23						29		
5										11		13				17		19				23						29		
6												13				17		19				23						29		
7															17		19					23						29		
8																	19					23						29		
9																						23						29		
10																												29		